

SZKOLNE SPOTKANIA Z LITERATURĄ

UNIVERSITAS

Kolejny tom z serii „Edukacja nauczycielska polonisty” stawia pytania o to, jak pracować z lekturą szkolną, by praca ta zachęcała młodych ludzi do sięgania po lektury pozaszkolne, by uczyła dokonywania wyborów i czerpania przyjemności ze spotkania z literacką przygodą. Autorzy włączają się w ważne aktualnie dyskusje o potrzebie istnienia kanonu; konieczności ciągłej weryfikacji praktyk czytania lektur szkolnych, tak by przełamać uczniowską obojętność; przygotowaniach do rozpoznawania konwencji, stylów, gier literackich; kształceniu gotowości do odbioru nowych zjawisk kulturowych; sposobach czytania literatury najmłodszej, budzącej wiele kontrowersji; obecności e-fikcji na lekcji języka polskiego i roli nauczyciela jako pośrednika między uczniem a przywołaną przez dzieło literackie tradycją.

www.universitas.com.pl

cena 32,00 zł

ISBN 97883-242-0685-8

9 788324 206858

SPIS TREŚCI

WSTĘP

- **Szkolne spotkania z dziełem** [Anna Janus-Sitarz] 9

WOKÓŁ KANONU LEKTUR SZKOLNYCH

- **Kanon literacki: między potrzebą a buntem**
[Stanisław Bortnowski] 15

[Wzorce: narodowy, etyczny i estetyczny; Cywilizacja współczesna przeciw wzorcom; Rzeczywistość szkolna także przeciw czytaniu; Uczniowie wrodzy książce; Czy można wyjść z kryzysu?]

- **Klasyka w szkole – o modelach pracy z utworami z kanonu literackiego** [Ewa Nowak] 29

[Potrzeba kanonu; Model tradycyjny; Model pragmatyczny; Model zabawowy; Model personalistyczny; Potrzeba różnorodności]

LEKTURA INTERTEKSTUALNA

• **Dialogi międzytekstowe** [Anna Janus-Sitarz] 51

[Dialog ucznia z książką; Wyróżniki lektury intertekstualnej; Odmiany intertekstualności; Przykłady lektury intertekstualnej znawców; Uczeń w roli badacza, czyli – co czytał autor?; Dialogi międzytekstowe na lekcjach języka polskiego: 1. Stefan Żeromski „Rozdzióbą nas kruki i wrony...”; 2. Sławomir Mrozek „Śmierć porucznika”]

• **Polscy poeci współcześni przed obrazami mistrzów. Trzy warianty i dwa przykłady** [Anna Pilch] 83

[Od obrazu do tekstu; Inspiracje; Przykład pierwszy: *Wat – Lebenstein. Uzewnętrzenie emocji, obsesji, ludzkich słabości*; Przykład drugi: *Zagajewski – Vermeer. Znaki holdu, podziwu, emocji*; Trzy warianty: 1. *Obszary psychologii obrazu (Maurice Merleau-Ponty)*; 2. *Obszary filozofii obrazu (Foucault)*; 3. *Obszary retoryki obrazu (Barthes)*; *Współcześni badacze problematyki korespondencji sztuk*]

• **Film jako interpretant w szkolnym czytaniu literatury** [Witold Bobiński] 101

[Co to jest interpretant? Polonista w objęciach intertekstualności; Interpretant w dydaktyce, czyli tekst w tekście odbity; Film jako interpretant; Adaptacja jako interpretant pierwowzoru literackiego; Film jako interpretant „uniwersalny”]

JĘZYK LITERATURY

• **Od języka do literatury – od literatury do języka** [Jadwiga Kowalikowa] 129

[Kłopoty z kształceniem językowym w liceum; Poszukując alternatywnych rozwiązań; W stronę integracji kształcenia językowego z literackim; Językoznawcze podstawy warsztatu interpretatora utworów literackich; Komunikacja językowa a komunikacja literacka; Interpretacja funkcjonalna elementów „utkania” językowego]

• **Uczeń wobec języka literatury najmłodszej** [Anna Janus-Sitarz] 160

[*Władza słowa?; Literatura zrobiona jest z języka; Kolokwializmy, wulgaryzmy, obscena; Poetyka belkotu; Słowa, które kłamią; Gry ze słowem, z konwencją, z tradycją; Język jako narzędzie przekazywania wartości*]

• **Polonistyka szkolna wobec literackiego kiczu** [Stanisław Bortnowski] 175

[*Przepis na superromans; Potrzeby czytelnicze – artyzm czy terapia?; Czy to na pewno kicz?; Zabawy z kiczem na lekcjach języka polskiego*]

POLONISTA I UCZEŃ WOBEC LITERATURY
W DOBIE MULTIMEDIÓW

• **Przed monitorem i z książką. Polonistyczna edukacja w dobie multimediiów** [Marta Rusek] 191

[*Gdy zmienia się postać świata; Od słowa do multimedialnego przekazu, czyli o kulturowej naturze rzeczywistości i zmianach percepcji; Polonista i uczeń w Sieci; Pola i kierunki zmian; 1. Przed monitorem. Kultura masowa i indywidualne wybory; 2. W strumieniu danych; 3. Na czatach z awatarem; 4. Przelamać syndrom obłąkanej twierdzy*]

• **Polonista wobec hipertekstów literackich** [Marta Rusek] 216

[*Kraina liternetu; Trzy wstępne rozpoznania; Dzieło jako labirynt – hiperfukcje i protohiperfukcje; Czytanie jako działanie; Wybór jako interpretacja; Refleksje na zakończenie*]

MIT I LITERATURA

- **Mit, literatura i mitologia nowa w szkolnej praktyce interpretacyjnej** [Joanna Hobot] 235

[Mityzacja rzeczywistości; Mit i mitologia nowa w szkolnej praktyce interpretacyjnej; Hermeneutyka a pramyśl ludzkości; Hermeneuta wobec mitów w szkolnej praktyce interpretacyjnej; Mitologia społeczna i narodowa w szkolnej edukacji polonistycznej; Formy mitopodobne i świat popkultury; Re_wizje/ Antyk]